

брави; езикътъ ми да се залепи о гърлото, ако не си спомня за тебе на първо мѣсто, като най-драгъ за мене предметъ. Спомни, Господи, за неприятелитѣ на България, които желаятъ унищожението ѝ. Проклети врагове на България, блаженъ е, който ще ви отмъсти за това, що ни сторихте; блаженъ е, който ще ви победи и унищожи младенцитѣ ви о скалата!“

Взрѣмъ ли се по-отблизу въ тази изповѣдъ, сжщински политико-философски канонъ на Селимински, ние откриваме тамъ по-пъленъ сводъ на известни идеи, които срѣщаме прѣснати въ много отъ писмата и статиитѣ му отъ това време. Въ тия 12 точки влизатъ най-важнитѣ понятия на Селимински по актуалнитѣ национални, обществено-етически и културни въпроси, намѣрили сега своята стегната и кратка формулировка. Очевидно, Селимински усѣща потребностъ да фиксира главнитѣ си правила за народополезна мисль и дейностъ, за да може още по-сигурно да върви въ живота и да напжтва другитѣ. Очевидно, той жѣлае да свърже въ нѣкаква логично и органично изградена система своитѣ наблюдения и размисли, като постави въ основата на всичко крайния си идеалъ — благого на родината. Но, схваналъ нѣщата подъ широкъ жгълъ и отъ високо, той подчинява и националнитѣ домогвания на общочовѣшкитѣ принципи за напредъкъ и щастие. За него, който гледа на свѣта отъ становище на евдемонизма и безспирния прогресъ, е отъ напрежъ ясно едно: не може, не бива да се изключва нашиятъ народъ отъ голѣмия исторически процесъ на възходъ отъ тъма къмъ свѣтлина, отъ тирания къмъ свобода, отъ мизерия къмъ благосъстояние, отъ анархия къмъ законенъ редъ. И къмъ това идва друго основно положение: правилниятъ ръстъ на българското общечитие лежи по линията на еволюцията, а не на революцията, и то като се търси тѣсна солидарностъ съ родственитѣ намъ по кръвъ, езикъ и традиции славянски народи.

Ограничимъ ли канона до най-сжщественитѣ възгледи и препоръжки, отбелязали бихме тамъ следнитѣ главни положения.

Първо, Селимински държи (точка 1 и 2), упорито на народностъ и религия, като на две естествени връзки, физическа и духовна, между хората. Националното начало и върската общностъ сж за него предпоставка за всѣко разумно развитие, и въ това отношение той стои подъ влиянието на романтични и позитивистични схващания, добили надмощие